

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

**Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57**

**E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru**

**Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57**

**E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru**

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.7007.11

Evaluarea stabilității ecosistemelor urbane și rurale în scopul asigurării dezvoltării durabile, Director de proiect: dr. hab., BULIMAGA Constantin, Prioritatea III. Mediul și schimbări climatice, Institutul de Ecologie și Geografie, Universitatea de Stat din Moldova
pentru anii 2020 - 2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali
(Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 26 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Obiectivele și rezultatele stabilite în propunerea proiectului au fost realizate în conformitate cu cele dobândite în urma implementării acestuia. La realizarea proiectului, în perioada 2020-2023, au fost atinse scopul, obiectivele și rezultatele declarate în propunerea de proiect. În a. 2020 au fost editate 5 monografii, o culegere de articole, elaborate: baza de date privind resursele naturale, populația, economia și sursele de poluare esențiale a mediului. În a. 2021 a fost demonstrată neconformitatea apei destinate consumului uman din RDN și stabilit gradul de poluare a solului din EU Bălți cu MG. În a. 2022 a fost elaborat Suportul metodologic privind evaluarea Impactului de Mediu: la poluarea obiectelor acvatice, ecosistemelor urbane (EU) asupra biocenozelor, a prejudiciului cauzat solului, aerului atmosferic poluat cu emisiile de la DMS. În a. 2023 a fost elaborată metodologia privind elaborarea Programului de Măsuri și a Planului Local de Acțiuni de Masuri (PLAM), evaluarea complexă a componentelor socio-economice și ecologice din EU ale regiunii. A fost elaborat Programul de Măsuri și PLAM a EU Bălți pentru asigurarea DD a RD Nord.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

Rezultatele obținute în cadrul proiectului au fost diseminate prin intermediul monografiilor, broșurilor și a opt publicații în bazele de date Web of Science și SCOPUS, precum și prin participarea la manifestări științifice internaționale și naționale, precum și la emisiuni TV și radio. Rezultatele științifice obținute au fost diseminate în total în 223 publicații, inclusiv:

- monografii naționale – 14 (2 monografii în tipar)
- Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale - 1
- articole în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS – 8 (1 articol în curs de editare)
- articole în alte reviste din străinătate recunoscute - 14
- articole în reviste naționale de categoria B – 18 (1 articol în tipar); cat. C – 3
- articole culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova - 34
- articole în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională - 101 ;
- articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) – 26
- articole în lucrările conferințelor științifice naționale - 6
- teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare/RM) – 61/16

- teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională – 2
- teze în lucrările conferințelor științifice naționale - 1
- Culegeri de sinteză (broșuri) – 2
- cărți (cu caracter informativ) – 12
- atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. - 1

Obiectii: 1. Se specifică că a fost creată și completată baza de date, pentru identificarea și analiza problemelor prioritare ale valorificării și gestionării potențialului natural și socio-economic din RD, dar nu este indicat modul de acces la BD. În revistele din bazele de date Web of Science și SCOPUS nu se regăsesc articole cu Impact Factor.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

- participări la emisiuni TV/radio – 31
- organizarea atelierelor de lucru și a seminarelor – 3
- acte de implementare - 15

Constă în elaborarea a 14 Monografii și a unei Culegeri de articole care reprezintă radiografia integră a stării ecologice, socio-economice și a stării sănătății populației în RD Nord, și care conțin datele foarte necesare APL și Ministerelor de resort a RM. Elaborarea Programului de Măsuri pentru RD Nord și a PLAM pentru EU Bălți servesc ca ghid pentru îmbunătățirea în continuare a calității mediului și asigurarea DD a RD Nord. Confirmarea a valorii socio-economice a rezultatelor obținute servesc cele 15 Acte de implementare obținute de la diverse Instituții și organizații din RD Nord pentru rezultatele cercetărilor implementate

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării este de 41. Au fost susținute 5 teze de doctor.

Punctajul mediu acordat: 28,8

Concluzii și recomandări:

La realizarea proiectului 2020-2023 au fost atinse scopurile, obiectivele și rezultatele declarate în propunerea de proiect. În cadrul proiectului au fost publicate 14 Monografii și o Culegere de articole care reflectă starea ecologică, socio-economică și de sănătate a populației. Elaborarea Programului de Măsuri pentru RD Nord și a PLAM pentru EU Bălți reprezintă ghidul de îmbunătățire în continuare a stării ecologice, socio-economice a RD Nord pentru asigurarea DD a regiunii date.

Calificativul acordat este "Foarte bine" și se recomandă aprobarea raportului final pentru anii 2020-2023.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc